

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu

**miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
części wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej**

Opracowanie:
mgr inż. Agnieszka Bujak

wyłożenie

Czerwiec /lipiec 2018 r.
Poznań

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1	Informacje wstępne	3
1.2	Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3	Główne cele projektowanego dokumentu	3
1.4	Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy	4
1.5	Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	5
1.6	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	9
1.7	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	10
2.	Istniejący stan środowiska.....	10
2.1	Położenie i zagospodarowanie terenu	10
2.2	Rzeźba terenu.....	10
2.3	Gleby.....	11
2.4	Wody powierzchniowe i podziemne	11
2.5	Klimat lokalny	12
2.6	Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego	13
2.7	Krajobraz przyrodniczy i kulturowy	14
2.8	Fauna i flora, różnorodność biologiczna.....	18
2.9	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	18
3.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	19
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie	19
5.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	21
6.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	24
6.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę	24
6.2	Oddziaływanie na ludzi.....	24
6.3	Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi	25
6.4	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	25
6.5	Oddziaływanie na krajobraz.....	25
6.6	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny.....	26
6.7	Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	27
6.8	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	28
6.9	Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe	28
6.10	Oddziaływanie na obszar Natura 2000.....	29
7.	Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	30
8.	Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu	31
9.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	31
	Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej	35

1. Wprowadzenie

1.1 Informacje wstępne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej. Do sporządzenia miejscowego planu przystąpiono na podstawie uchwały Nr XXX/312/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 stycznia 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej.

Obszar opracowania jest zlokalizowany w południowo-zachodniej części wsi Wiry, przy ulicach: Szreniawskiej, Elfów, Nadrzecznej i Zespołowej.

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Prognoza została sporządzona na podstawie art. 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.) zwanej dalej ustawą ooś, oraz art. 17 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.), zwanej dalej upzp.

Zakres prognozy został określony w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Ponadto zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy ooś z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy:

- Regionalną Dyрекcyją Ochrony Środowiska w Poznaniu (odpowiedź pismem nr WOO-III.411.428.2017.AK.1 z dnia 17.10.2017 r.),
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (odpowiedź pismem nr NS-52/3-244/17 z dnia 25.09.2017 r.).

1.3 Główne cele projektowanego dokumentu

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zmiana parametrów zabudowy i ograniczenie jej nadmiernej intensyfikacji. Powyższe zostało określone w uchwale Nr XXX/312/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 stycznia 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej.

Projekt planu miejscowego przewiduje następujące przeznaczenie dla analizowanego terenu:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN**,
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone symbolami: **1MW, 2MW**,
- 3) teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem: **ZP**,
- 4) teren drogi publicznej klasy lokalnej, oznaczony symbolem **KDL**,
- 5) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, oznaczone symbolem **1KDD, 2KDD**;
- 6) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolami **1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW**;
- 7) teren urządzeń elektroenergetycznych, oznaczony symbolem: **E**,
- 8) teren kolejowy, oznaczony symbolem **KK**.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena m.in. istniejącego stanu środowiska oraz jego potencjalnych zmian na skutek braku realizacji projektowanego dokumentu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych

komponentów środowiska przyrodniczego.

1.4 Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy

Niniejsza prognoza została wykonana na podstawie informacji zawartych w literaturze oraz opracowaniach i dokumentach prawnych. Dokonano również wizji terenowej obszaru, którego dotyczy miejscowy plan.

Literatura:

- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, http://mmm.rdos.gov.pl/doc/pozn/podrecznik_soos.pdf,
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001,
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993, http://rcin.org.pl/Content/697/Wa51_5230_r1993-nr158_Prace-Geogr.pdf,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993, http://rcin.org.pl/Content/33464/Wa51_44806_r1993-nr20_Zeszyty-IGiPZ.pdf.

Materiały kartograficzne:

- Atlas ssaków polskich, <http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>,
- Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Centralna Baza Danych Geologicznych, <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.html>,
- www.geoportal.gov.pl,
- pozn.wuoz.gov.pl/system/files/zalaczniki/wlk-rej.pdf.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 799),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Uchwała Nr XXX/312/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 stycznia 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej.

Dokumenty:

- Klasyfikacja wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ 2016,
- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,

- Modernizacja linii kolejowej nr 357 Sulechów – Luboń na terenie województwa wielkopolskiego, mającej duże znaczenie w obsłudze połączeń małych miejscowości z aglomeracją poznańską, na odcinku Wolsztyn – Luboń, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, materiał informacyjny,
- Modernizacja linii kolejowej nr 357 Sulechów – Luboń na terenie województwa wielkopolskiego mającej duże znaczenie w obsłudze połączeń małych miejscowości z aglomeracją poznańską na odcinku Wolsztyn – Luboń, Fundusze Europejskie - Dla Rozwoju Innowacyjnej Wielkopolski, materiał informacyjny,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2017 /wg badań PIG/", WIOŚ 2017,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967),
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, Poznań 2010,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020, Poznań 2016,
- Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020, Poznań 2013,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, WIOŚ Poznań 2018,
- Sprawozdanie roczne z wdrażania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013, 2013,
- Standardowy Formularz Danych dla obszarów Natura 2000: Ostoja Wielkopolska i Ostoja Rogalińska,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
- Studium przyrodniczo-krajobrazowe Gminy Komorniki, Poznań 1996,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

Inne:

- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, <http://old.imgw.pl/klimat#>
- Natura 2000, <http://natura2000.gdos.gov.pl>
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, <http://www.poznan.rzgw.gov.pl/>
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, <http://poznan.wios.gov.pl/>

1.5 Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zakres informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.). Opracowanie zawiera takie informacje jak:

- zawartość, główne cele projektowanego dokumentu i jego powiązania z innymi dokumentami,
- metody, z których korzystano przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje, które dotyczą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy

z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i na środowisko,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.

Jednym z elementów prognozy jest streszczenie informacji zawartych w opracowaniu, sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Zakres projektowanego dokumentu, czyli miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, został sprecyzowany w art. 15 upzp. Wynika on również z uchwały Nr XXX/312/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 stycznia 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa następujące przeznaczenie obszaru: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1MW, 2MW), teren zieleni urządzonej (ZP), teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), tereny dróg publicznych klasy dojazdowej (1KDD, 2KDD), tereny dróg wewnętrznych (1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW), teren urządzeń elektroenergetycznych (E) i teren kolejowy (KK).

Ponadto projekt określa:

- a) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zgodnie z którymi m.in.:
 - zabudowa powinna być lokalizowana zgodnie z wyznaczonymi obowiązującymi i nieprzekraczalnymi liniami zabudowy,
 - dla istniejących budynków dopuszczenie zachowania ich funkcji oraz dopuszczenie przebudowy, rozbudowy i nadbudowy z zachowaniem istniejącej geometrii dachu,
 - zakazuje się stosowania elewacji w kolorach odcieni niebieskiego, różowego oraz fioletowego,
 - ustala się kolorystykę pokryć dachowych w odcieniach: czerwonego, ceglastego, brązowego, szarości lub czarnego,
- b) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym m.in.:
 - nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- c) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, zgodnie z którymi m.in.:
 - nakaz utrzymania historycznego pokrycia dachowego z dachówki ceramicznej i nakaz zachowania historycznej bryły budynku oraz kształtu dachu dla obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej,
 - nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, w granicach terenów ochrony

- konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, pokazanych na rysunku planu; prowadzenie badań archeologicznych realizować zgodnie z przepisami odrębnymi,
- d) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, które ustalają m.in.:
- lokalizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie wolnostojącej, budynków gospodarczo-garażowych, wiat, dojazdów i dojazdów, miejsc postojowych, obiektów małej architektury, obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej,
 - wysokość i rodzaj dachów,
 - intensywność zabudowy,
 - powierzchnię zabudowy,
 - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
 - wymagania dotyczące miejsc postojowych dla samochodów osobowych,
 - parametry nowo wydzielanych działek budowlanych,
- e) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, które ustalają m.in.:
- lokalizację budynków mieszkalnych wielorodzinnych, budynków gospodarczo-garażowych, wiat, dojazdów i dojazdów, miejsc postojowych, obiektów małej architektury, obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej,
 - wysokość i rodzaj dachów,
 - intensywność zabudowy,
 - powierzchnię zabudowy,
 - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
 - wymagania dotyczące miejsc postojowych dla samochodów osobowych,
 - parametry nowo wydzielanych działek budowlanych,
- f) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania na terenie zieleni urządzonej, które ustalają m.in.:
- przeznaczenie na cele powierzchni biologicznie czynnej nie mniej niż 80% powierzchni terenu,
 - zakaz lokalizowania budynków,
 - lokalizację: obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych, obiektów małej architektury, ścieżek pieszych lub rowerowych, sieci infrastruktury technicznej i urządzeń z nimi związanych,
- g) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania na terenie kolejowym, które ustalają m.in.:
- lokalizację obiektów budowlanych i urządzeń technicznych związanych z obsługą linii kolejowej oraz przewozu osób i rzeczy,
 - przeznaczenie na cele powierzchni biologicznie czynnej nie mniej niż 10% powierzchni terenu,
 - zakaz lokalizowania budynków,
- h) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania na terenie urządzeń elektroenergetycznych, które ustalają m.in.:
- lokalizację obiektów związanych z zaopatrzeniem w energię elektryczną, takich jak: stacje transformatorowe 15 kV/0,4 kV, sieci elektroenergetyczne i obiekty związane z eksploatacją tych urządzeń,
 - maksymalna wysokość obiektu budowlanego stacji transformatorowej: 3,5 m, przy czym wysokość ta nie dotyczy nasłupowej stacji transformatorowej,
 - intensywność zabudowy,
 - powierzchnię zabudowy,

- i) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym:
 - ochronę udokumentowanego złoża węgla brunatnego Mosina,
 - ochronę wód podziemnych należących do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 (GZWP nr 144) Wielkopolska Dolina Kopalna,
 - ochronę otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego,
 - ochronę Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”,
- j) szczegółowe zasady i warunki scalenia i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, które ustalają m.in.:
 - nie wyznacza się terenu, dla którego przewiduje się obowiązek przeprowadzenia scaleń i podziałów,
 - szczegółowe zasady i warunki dla scalania i podziału nieruchomości przeprowadzonych na podstawie przepisów odrębnych,
- k) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy:
 - wszelkie projektowane obiekty stałe i tymczasowe o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t. należy każdorazowo uzgadniać z właściwym organem lotniczym, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - w związku z oddziaływaniem lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny oraz sąsiadującą linią kolejową nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn, przy sytuowaniu i realizacji zabudowy ustala się konieczność uwzględnienia zasad akustyki architektonicznej i urbanistycznej, w tym zastosowania odpowiednich rozwiązań zapewniających ochronę akustyczną pomieszczeń;
 - przy realizacji zabudowy i zagospodarowania terenu w sąsiedztwie terenu kolejowego ustala się konieczność zachowania przepisów odrębnych,
- l) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które ustalają m.in. obsługę komunikacyjną z ul. Szreniawskiej i ul. Elfów oraz z ul. Nadrzecznej i ul. Zespołowej leżących poza granicami planu,
- m) ustalenia dla terenu drogi publicznej klasy lokalnej, terenu drogi publicznej klasy dojazdowej, terenów dróg wewnętrznych i dotyczące zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną.

Nie ustala się zasad kształtowania krajobrazu oraz wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej. Nie podejmuje się ustaleń w zakresie terenów wymagających ustalenia sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania.

Projekt miejscowego planu jest zgodny z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

Projekt planu powiązany jest z następującymi dokumentami:

- a) Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w powiecie poznańskim, którymi są m.in.:
 - ochrona jakości powietrza (poprzez m.in. dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii),
 - ochrona wód i ziemi (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
 - prawidłowa gospodarka odpadami (poprzez nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi),

- b) Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w gminie Komorniki:
 - poprawa jakości powietrza atmosferycznego (poprzez m.in. dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii),
 - racjonalne korzystanie oraz ochrona połączona z ustawiczną poprawą jakości wód podziemnych i powierzchniowych (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
- c) podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który podobnie jak niniejsza prognoza, stanowi materiał planistyczny, sporządzany na potrzeby projektu planu miejscowego.

1.6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania został określony w art. 51 ust. 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.). Zgodnie z art. 55 ust. 5 przytoczonej wyżej ustawy, organ opracowujący projekt planu, czyli Wójt Gminy Komorniki, zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu.

Według art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 799): „*Źródłem informacji o środowisku jest w szczególności państwowy monitoring środowiska*”. Państwowy Monitoring Środowiska pozyskuje, gromadzi, analizuje i upowszechnia informacje o stanie komponentów środowiska. Jego celem jest dostarczanie tych informacji odpowiednim organom. Prowadzi monitoring jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, przyrody, hałasu, pól elektromagnetycznych i promieniowania jonizującego.

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektowanego miejscowego planu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierać się na monitoringu realizowanemu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Zadania Państwowego Monitoringu Środowiska wykonują:

- na szczeblu krajowym: Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
- na szczeblu wojewódzkim: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska,
- organy administracji rządowej i samorządowej, służby i inspekcje, instytuty naukowo-badawcze.

Nawiązując do kompetencji Państwowego Monitoringu Środowiska, monitoring na obszarze opracowania będzie dotyczył takich komponentów środowiska jak m.in. powietrze atmosferyczne, wody, gleby.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów, możliwe jest wykorzystanie stosownie do potrzeb istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska, na podstawie których zostanie wykonana analiza i ocena stanu elementów środowiska, będą odnosić się do terenu projektu planu. Monitoring może być wykonany również w oparciu o indywidualne zamówienia, w ramach realizacji warunków decyzji. Kolejną formą monitoringu będzie kontrola oraz ocena, czy teren opracowania jest wyposażony w infrastrukturę techniczną zgodnie z zapisami projektu planu.

Ponadto, monitoring będzie związany z wydawaniem pozwoleń na budowę. Analizie i ocenie poddana będzie zgodność planowanych rozwiązań z miejscowym planem. Przeprowadzona zostanie również inwentaryzacja powykonawcza.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, czyli co dwa lata w oparciu o powyższy monitoring. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

Co ważne, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu jest trudne do określenia z uwagi na fakt, że uchwalenie planu nie oznacza natychmiastowej realizacji jego ustaleń, ponieważ nierzadko jest to długi proces, uzależniony od możliwości inwestycyjnych czy struktury własności gruntów. Częstotliwość powinna być uzależniona od aktualnych potrzeb i stopnia realizacji inwestycji przewidzianych w miejscowym planie.

1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru analizowanego od granic państwa, ustalenia dla terenu objętego projektem planu nie będą powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

2. Istniejący stan środowiska

2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania znajduje się w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim, gminie Komorniki, w miejscowości Wiry. Teren objęty projektem planu jest częściowo zagospodarowany. Działki nr ewid. 693/4 i 702/28 zabudowane są budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi z towarzyszącymi budynkami o charakterze gospodarczym i garażowym. Na działkach nr ewid. 702/20, 702/21, 702/23 i 702/26 znajdują się budynki mieszkaniowe jednorodzinne. Działka nr ewid. 703 zabudowana jest budynkiem mieszkalnym oraz budynkami usługowo-handlowymi. Z kolei na działkach nr ewid. 705/1 i 687/11 usytuowana jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z towarzyszącą zabudową gospodarczą, a na działce nr ewid. 705/2 jedynie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Na działce nr ewid. 702/16 znajduje się zabudowa, która nie została naniesiona na mapę zasadniczą. Pozostałe działki są niezabudowane, porośnięte drzewami (m.in. owocowymi) i krzewami lub użytkowane rolniczo.

W bezpośrednim sąsiedztwie (przy granicy z działkami nr ewid. 693/3 i 700) usytuowane jest osiedle budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Obok znajduje się Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Wirach oraz przedszkole „Wesoła Kraina”. Po przeciwnej stronie ulicy Zespołowej znajdują się pozostałości zespołu folwarcznego.

Obszar opracowania od południa graniczy z terenem zamkniętym PKP, na którym znajduje się linia kolejowa nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn. Linia elektroenergetyczna 2x220kV i 2x400kV przebiega w odległości ok. 30 m na południowy zachód od terenu analizy. Rzeka Wiryńka przepływa w odległości ok. 90 m na północny wschód.

2.2 Rzeźba terenu

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego przedmiotowy obszar położony jest na obszarze prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i na granicy mezoregionów Pojezierze Poznańskie oraz Poznański Przełom Warty.

Na terenie Pojezierza Wielkopolskiego występują małe opady, ok. 450-500 mm, a lato jest zazwyczaj ciepłe. Połączenie obu tych cech skutkuje niedoborami wilgoci na tym terenie. Wysokość terenu na obszarze Pojezierza Poznańskiego wynosi od 75 do 100 m n.p.m. Teren ten charakteryzuje się tym, że występuje na nim krajobraz polodowcowy. Są tu liczne jeziora rynnowe, pagórki morenowe oraz rozległe kompleksy leśne. Obszar Poznańskiego Przełomu Warty obejmuje usytuowany południkowo odcinek rzeki Warty. W najszerszym miejscu mezoregion ma 4 km szerokości. Dno doliny jest aluwialne, a ponad nim znajduje

się piaszczysty taras wraz z wydrami oraz tarasy wyższe. Na środku mezoregionu usytuowane są zabudowania miasta Poznania. Na północ i południe od miasta dolina porośnięta jest drzewami. Pomiędzy zabudową obrzeży miasta znajdują się kliny leśno-łąkowe.

2.3 Gleby

Obszar opracowania wg mapy geologicznej leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: glinach zwałowych, ich zwietrzelinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych pochodzących z epoki plejstocenu.

Na terenie objętym projektem miejscowego planu zidentyfikowano piaski i skały lite silnie uszczelnione oraz gliny i pyły o odpowiednio średniej i słabej przepuszczalności gruntów (mapa hydrograficzna).

Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar analizy stanowią sady (S-RIVa), grunty orne (RIVa, RIVb i RV), tereny mieszkaniowe (B), grunty rolne zabudowane (Br-RIVa, Br-RIVb, Br-RV), drogi (dr) i nieużytki (N).

Wg mapy glebowo-rolniczej obszar stanowi w większości gleby brunatne kwaśne lub gleby rdzawe kompleksu żytniego bardzo dobrego wytworzone z piasków gliniastych lekkich przechodzących w gliny lekkie na głębokości do 50 cm. Pozostałe gleby to przede wszystkim: gleby brunatne kwaśne lub gleby rdzawe kompleksu żytniego słabego wytworzone z piasków słabo gliniastych przechodzących w gliny lekkie na głębokości od 50 do 100 cm, gleby brunatne deluwialne kompleksu żytniego dobrego wytworzone z piasków gliniastych lekkich przechodzących w piaski słabo gliniaste na głębokości od 50 do 100 cm, gleby brunatne właściwe kompleksu pszennego wadliwego wytworzone z glin lekkich, gleby bielcowe lub gleby płowe kompleksu żytniego bardzo dobrego wytworzone z piasków gliniastych lekkich przechodzących w gliny lekkie na głębokości do 50 cm.

Obszar usytuowany jest w granicach udokumentowanego złoża węgla brunatnego Mosina, które jest złożem rozpoznanym wstępnie. Na terenie objętym projektem planu nie znajdują się obszary górnicze ani tereny górnicze.

2.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na terenie dorzecza rzeki Odry, zlewni rzeki Warty. W odległości ok. 90 m na północny wschód przepływa ciek o nazwie Wirynka. Na wschód od obszaru, oddalona o ok. 2,7 km, przepływa rzeka Warta.

Grunty stanowiące obszar projektu planu nie są zdrenowane. Teren opracowania znajduje się pomiędzy dwoma hydroizobatami o wartościach 2 i 10, które oznaczają, że głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi odpowiednio 2 m i 10 m. W sąsiedztwie znajduje się studnia o głębokości do zwierciadła wody wynoszącej 2 m, która oddalona jest od terenu projektu planu o ok. 0,5 km i zlokalizowana wśród zabudowań wsi Wiry, w sąsiedztwie stadniny koni. W okolicy (ok. 300 m na wschód) znajduje się Stacja Uzdatniania Wody w Wirach oraz gminne ujęcie wody podziemnej, składające się z dwóch studni głębinowych nr 2 i nr 2a o głębokości 44 m. Dla ujęcia wody ustanowiono strefę ochronną ujęcia wody – teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, wymieniona wcześniej strefa powstała, aby zapewnić odpowiednią jakość ujmowanej wody do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Jak wskazuje decyzja ustanawiająca strefę ochronną ujęcia wody nr WŚ.6320.5.2012.V z dnia 5 października 2012 r. wydana przez Starostę Poznańskiego, woda pobierana przez studnie pochodzi z czwartorzędowego międzyglinowego środkowego poziomu wodonośnego – Wielkopolskiej Doliny Kopalnej, występującego na głębokości 26-28 m. Przed migracją zanieczyszczeń antropogenicznych warstwę wodonośną zabezpiecza kompleks glin o miąższości 22-25,5 m. Jak wynika z informacji przedstawionych w decyzji, w „aneksie nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej (1971 r.) zasobów wód podziemnych z utworów czwartorzędowych zawierający propozycję strefy ochronnej ujęcia wiejskiego w miejscowości Wiry, gm. Komorniki”, pochodzącym z 1996

r., o którym mowa w decyzji, sumaryczny czas przesączania się wody przez kompleks osadów słaboprzepuszczalnych wynosi 26-33 lata.

Obszar opracowania znajduje się na terenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych nr 224 (JCWP nr 224) o nazwie Wirynka. Jest naturalnym potokiem nizinny piaszczystym na utworach starogłacialnych. Jej stan został zidentyfikowany jako zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Wyznaczono derogacje czasowe, czyli odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych w stosunku do danej części wód: przedłużenie terminu osiągnięcia celów z uwagi na brak możliwości technicznych. Termin osiągnięcia dobrego stanu wyznaczono na 2021 rok. W tym czasie przeprowadzone zostaną działania podstawowe mające na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej. Określono następujące cele środowiskowe:

- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego,
- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu chemicznego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967).

Stan jednolitych części wód powierzchniowych, w tym JCWP nr 244, został określony w „Klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2016”. W punkcie pomiarowo-kontrolnym o nazwie Wirynka – Łęczyca badania wskazują następujące wyniki:

- klasa elementów biologicznych – III,
- klasa elementów fizykochemicznych – stan poniżej dobrego,
- klasa elementów hydromorfologicznych – stan poniżej bardzo dobrego.

Obszar opracowania należy do Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60 (JCWPd nr 60), których stan ilościowy i chemiczny jest dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażona. Celami środowiskowymi wyznaczonymi dla JCWPd nr 60 są:

- utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
- utrzymanie dobrego stanu ilościowego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967).

Obszar jest usytuowany w rejonie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, znajdującego się na głębokościach od 15 do 90 m p.p.t., typu porowego, pochodzącego z czwartorzędu. Zbiornik jest bardzo mało podatny na antropopresję.

W 2017 r. zostały wykonane badania jakości wód podziemnych. Najbliższy punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany jest w miejscowości Kamionki, gm. Kórnik (oddalony o ok. 10 km). Punkt ten usytuowany jest na terenie zabudowy wiejskiej. Posiada III klasę jakości – wskaźniki nieorganiczne. Końcowa klasa jakości została określona jako II.

2.5 Klimat lokalny

Wg podziału na regiony klimatyczne Polski wg A. Wosia, obszar poddany analizie zlokalizowany jest w regionie XV – Środkowopolskim. Teren ten charakteryzuje się bardzo dużą liczbą dni w roku z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, ale bez opadu.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej na swojej stronie internetowej udostępnia dane na temat klimatu dla wielolecia 1971-2000. Teren objęty projektem planu znajduje się w strefie występowania jednych z najwyższych wartości średniej temperatury powietrza – od 8°C do 9°C. Dla wielolecia występowała tam najwyższa temperatura maksymalna powietrza, czyli powyżej 27°C. Z kolei temperatura minimalna wynosiła -8°C do -7°C, co w porównaniu do reszty kraju jest wartością nieco powyżej średniej. Usłonecznienie na przedmiotowym obszarze wynosiło ok. 1600-1620 godzin w roku, co jest dość dużą wartością, powyżej średniej. Średnia suma opadu była jedną z najniższych w Polsce i wynosiła od 500 mm do 550 mm.

2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego

Stopień zanieczyszczenia powietrza

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2017, przedstawiona w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017” wykazała następujące wyniki dla strefy wielkopolskiej.

Pod kątem ochrony zdrowia:

- klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, ołowiu, tlenku węgla oraz arsenu, kadmu, niklu,
- klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla ozonu,
- klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} i pyłu zawieszonego PM₁₀,
- klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu.

Pod kątem ochrony roślin klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu.

Dodatkowa kwalifikacja:

- klasa C1 oznaczająca przekroczenie poziomu dopuszczalnego 20µg/m³ dla pyłu PM_{2,5}, który należy dotrzymać od roku 2020,
- klasa D2 w odniesieniu do celu długoterminowego określonego na rok 2020 dla ozonu.

Klimat akustyczny

Na stopień zanieczyszczenia obszaru hałasem wpływa przede wszystkim komunikacja drogowa. Obszar planu obejmuje ulice Szreniawską i Elfów. Ulica Szreniawska stanowi drogę asfaltową o małym natężeniu ruchu, ponieważ ulokowanych jest wokół stosunkowo mało zabudowy mieszkaniowej. Droga ta nie wpływa w znaczący sposób na pogorszenie klimatu akustycznego obszaru opracowania. Ponadto wzdłuż drogi rosną duże drzewa, pełniące funkcję izolującą i tłumiącą hałas. Ulica Elfów nie stanowi znaczącego źródła hałasu, jest drogą gruntową, przy której usytuowane są jedynie cztery budynki mieszkalne jednorodzinne. Z terenem graniczą ulice Nadrzeczna i Zespołowa. Ulica Nadrzeczna nie stanowi znaczącego źródła hałasu, jest drogą utwardzoną tylko w części łączącej się z ulicą Szreniawską. W pozostałej części stanowi drogę gruntową. Usytuowany jest przy niej jeden budynek mieszkalny wielorodzinny. Ulica Zespołowa w części przylegającej do terenu opracowania nie charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu. Przy ulicy znajdują się tylko dwa budynki mieszkalne wielorodzinne, a ponadto droga ta prowadzi do Wielkopolskiego Parku Narodowego, do którego wjazd samochodami jest zabroniony.

Teren opracowania graniczy z linią kolejową nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn od południa. Linia nr 357 jest linią o znaczeniu miejscowym, jednotorową, nie zelektryfikowaną. Brak jest informacji dotyczącej pomiarów hałasów dla linii. Zaznaczyć należy, że projekt „Modernizacja linii kolejowej nr 357 Sulechów- Luboń na terenie województwa wielkopolskiego mającej duże znaczenie dla w obsłudze połączeń małych miejscowości z aglomeracją poznańską na odcinku Wolsztyn – Luboń” realizowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013, zakładał modernizację przedmiotowej linii. Zakres prac obejmował m.in. remont nawierzchni w pełnym zakresie, czego efektem jest ograniczenie hałasu. W związku z powyższym uznano, że wpływ linii kolejowej nr 357 na klimat akustyczny może być nieznaczny.

Przebiegająca w sąsiedztwie linia elektroenergetyczna 2x220kV i 2x400kV nie wpływa w negatywny sposób na klimat akustyczny z uwagi na odległość (ok. 23 m w najbliższym miejscu) od obszaru objętego planem. Pas technologiczny linii nie znajduje się na terenie opracowania.

Na klimat akustyczny obszaru wpływa również ponadnormatywny hałas generowany przez samoloty operujące z lotniska wojskowego Krzesiny.

2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy

Teren projektu planu znajduje się na obszarze doliny rzeki Warty. Obszar analizowany stanowią tereny częściowo zagospodarowane. Usytuowana jest przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna. Znajdują się również budynki usługowo-handlowe. Budynki posiadają dachy wielospadowe, dwuspadowe, jednospadowe i płaskie oraz maksymalną wysokość ok. 8,5 m. Działki niezabudowane stanowią głównie grunty orne i sady. W granicach opracowania biegną dwie ulice: Szreniawska i Elfów. Wzdłuż ulicy Szreniawskiej rośnie kilka okazałych drzew. Ulice Nadrzeczna i Zespołowa graniczą z terenem objętym prognozą.

Na obszarze opracowania występują duże deniwelacje terenu. W najwyższym miejscu wysokość wynosi ok. 90,0 m n.p.m., a w najniższym ok. 70,0 m n.p.m. Biorąc pod uwagę cały obszar objęty projektem miejscowego planu, różnica wysokości terenu wynosi ok. 20,0 m.

Co więcej, w południowo-wschodniej części opracowania znajduje się rozległa dolina o wydłużonym kształcie, z najniższym miejscem nad powierzchnią morza znajdującym się wzdłuż działki nr ewid. 704. Różnica terenu na południowy-wschód od ww. działki jest równa ok. 10,0 m. Również w tej części obszaru zaobserwowano największy spadek terenu.

Na działkach nr ewid. 687/13 oraz 704, przy granicy z działkami nr ewid. 680 i 700 znajdują się częściowo umocnione zagłębienia terenu o charakterze rowów, w których gromadzi się woda. W związku z powyższym nad ulicą Szreniawską wybudowany jest przepust.

Fot. 1. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna usytuowana przy ul. Elfów
Źródło: własne

Fot. 2. Obszar objęty projektem planu przy ul. Nadzecznej
Źródło: własne

Fot. 3. Zabudowa mieszkaniowa przy ul. Szreniawskiej
Źródło: własne

Fot. 4. Teren przy ul. Zespołowej graniczący z linią kolejową
Źródło: własne

W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się tereny mieszkaniowe jednorodzinne (m.in. na działkach nr ewid. 693/34 i 693/49) oraz tereny oświaty, na których zlokalizowana jest szkoła i przedszkole. Po przeciwnej stronie ulicy Zespołowej znajdują się pozostałości zespołu folwarcznego, w tym dawny budynek rządówki.

Na południu przebiega linia kolejowa nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn. Na wschodzie i południu znajduje się linia elektroenergetyczna 2x220 kV 2x400kV, stanowiąca dominantę w krajobrazie.

Fot. 5. Zabudowa mieszkaniowa przy ul. Parkowej w sąsiedztwie obszaru objętego projektem planu
Źródło: własne

Fot. 6. Teren szkoły podstawowej przy ul. Szreniawskiej w sąsiedztwie obszaru objętego projektem planu
Źródło: własne

Na obszarze objętym projektem planu występują zabytki chronione na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.).

Na obszarze objętym projektem planu znajdują się zabytki ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków: dwa domy mieszkalne – ośmioraki, usytuowane przy ulicy Zespołowej nr 22 (działka nr ewid. 705/1) i nr 24 (działka nr ewid. 705/2). Wchodzą one w skład pozostałości zespołu folwarcznego w Wirach jako dawne budynki mieszkalne robotników folwarcznych z początku XX wieku. Podlegają ochronie konserwatorskiej. Powiatowy Konserwator Zabytków w Poznaniu wymaga m.in. aby: utrzymano historyczne pokrycie dachowe z dachówki ceramicznej, zachowano historyczną bryłę budynku i kształtu dachu oraz wystroju architektonicznego elewacji wraz z podziałami i kształtem stolarki otworowej.

Fot. 6. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna przy ul. Zespołowej nr 22
Źródło: własne

Fot. 7. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna przy ul. Zespołowej 24

Źródło: własne

Co więcej, w granicach terenu objętego projektem planu znajdują się ujęte w ewidencji zabytków stanowiska archeologiczne nr 103 i 150 na obszarze AZP 54-27. Są one terenowymi pozostałościami pradziejowego i historycznego osadnictwa.

Ponadto w miejscowości Wiry zlokalizowane są następujące zabytki wpisane do wielkopolskiego rejestru zabytków:

- kościół par. p.w. św. Floriana, 1900, nr rej.: 2591/A z 30.05.1996,
- cmentarz przykościelny, nr rej.: j.w.,
- ogrodzenie mur.-met. z bramą, nr rej.: j.w.

2.8 Fauna i flora, różnorodność biologiczna

Zgodnie z mapą zróżnicowania typologicznego krajobrazów roślinnych Polski i niektórych terenów ościennych Matuszkiewicza, na analizowanym obszarze występuje krajobraz borów mieszanych i grądów.

Na terenie objętym projektem planu znajduje się zieleń uporządkowana w postaci trawników i ogrodów. Sporą część terenu stanowią grunty orne i sady. Przy ulicy Szreniawskiej znajduje się aleja starych drzew.

Na terenie gminy występują takie gatunki zwierząt jak zając szarak, lis, dzik, jelen szlachetny i sarna. Z uwagi na dużą liczbę drzew, teren objęty projektem planu może stanowić miejsce bytowania np. wiewiórki pospolitej. Podsumowując, różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest dość zróżnicowana. Wpływ na to ma istnienie zróżnicowanego pokrycia terenu, które sprzyja występowaniu różnorodnych gatunków. Niemożliwe jest jednoznaczne określenie, czy na obszarze opracowania występują gatunki roślin, zwierząt i grzybów, objętych ochroną gatunkową, a wymienionych w odpowiednich rozporządzeniach Ministra Środowiska, oraz zagrożonych wyginięciem lub rzadkimi. W tym celu konieczne byłoby wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej. Jednakże z uwagi na fakt, że ustalenia projektu planu stanowią w zdecydowanej większości zasadnicze podtrzymanie istniejących funkcji terenu, uznano, iż badania o których mowa nie są konieczne.

2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu obszar analizy będzie podlegał obowiązującemu miejscowemu planowi zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w obszarze

terenów zainwestowanych, uchwalonemu uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XIX/126/2004 z dnia 29 marca 2004 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2004 r., poz. 2070), zgodnie z którym przeznaczeniem obszaru są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej z usługami nieuciążliwymi,
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i produkcji ogrodniczo-sadowniczej oraz usług nieuciążliwych,
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, bliźniaczej i wielorodzinnej niskiej (do 5 kondygnacji),
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej niskiej (do 5 kondygnacji),
- teren zieleni parkowej,
- tereny komunikacji: drogi lokalne i drogi dojazdowe.

Analizowany teren jest częściowo zagospodarowany i użytkowany na cele mieszkaniowe i usługowo-handlowe, zatem na tym terenie w dużej mierze zachodzą już przemiany antropogeniczne. W części dotychczas niezabudowanej zachodzić będą zmiany związane z wprowadzeniem na ten teren zabudowy mieszkaniowej. Zagrożenia dla środowiska w wyniku dalszego użytkowania terenu w dotychczasowy sposób, mogą być związane z nieprawidłowym gromadzeniem odpadów. Obszar posiada podłączenie do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, tak więc prowadzona gospodarka wodno-ściekowa nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska.

W przypadku braku realizacji obowiązującego miejscowego planu, teren częściowo użytkowany będzie na cele rolnicze. W wyniku przeprowadzanych zabiegów rolniczych mogą zachodzić niekorzystne zmiany w środowisku. Postępująca chemizacja rolnictwa i niewłaściwe, nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin będzie powodować zakwaszanie gleb, co z kolei prowadzi do pogorszenia ich właściwości chemicznych i fizycznych. Niekorzystne oddziaływanie nie dotyczy tylko gleb, ale także wód. Wymywanie nawozów sztucznych i pestycydów będzie skutkować zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzić będzie także do eutrofizacji wód. Wykorzystanie rolnicze gruntów wpływa również na erozję gleb. Erozji wietrznej zapobiegać będzie można poprzez tworzenie osłon przed wiatrem na polach uprawnych, czyli tworzenie miedzi i zadrzewień śródpolnych, np. rzędowych, pasowych czy kępowych. Natomiast intensywne użytkowanie ciężkich pojazdów rolniczych prowadzić będzie do utwardzenia pokrywy glebowej.

3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie

Na terenie objętym projektem planu zidentyfikowano następujące istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

Jednolite części wód powierzchniowych nr 224 charakteryzują się złym stanem. W związku z tym konieczne jest prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej na obszarze analizy, zgodnej z przepisami odrębnymi.

Obszar jest narażony na hałas z uwagi na ruch komunikacyjny, pobliską linię kolejową nr 357 relacji

Poznań – Wolsztyn oraz samoloty operujące z lotniska wojskowego Krzesiny. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz teren zieleni urządzonej podlegają ochronie akustycznej. Oddziaływanie na klimat akustyczny dla tych terenów zostało określone w rozdziale 6.7.

Na analizowanym terenie występują obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 ze zm.). Obszar jest położony w otulinie Wielkopolskiego Parku Narodowego, w odległości ok. 40 m od granic Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Fot. 8. Wielkopolski Park Narodowy w sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem

Źródło: własne

Teren opracowania częściowo usytuowany jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Wiryńki”. W sąsiedztwie znajdują się również: obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe „Ostoja Wielkopolska” PLH300010 oraz obszar Natura 2000 – obszary ptasie „Ostoja Rogalińska” PLB300017.

Otulina Wielkopolskiego Parku Narodowego obejmuje powierzchnię 74,18 km². Park Narodowy jest nieco większy – jego powierzchnia wynosi 75,93 km². Na jego terenie znajduje się 18 obszarów ochrony ścisłej, m.in. Czapliniec, Jezioro Skrzynka czy Bagno Dębienko. Mają one za zadanie ochronę różnych form krajobrazu polodowcowego oraz najbardziej naturalnych zbiorowisk roślinnych i powiązanych z nimi zwierząt.

Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wiryńki” wynosi 2,20 km². Obejmuje dolinę rzeki Wiryńki i jej cenne walory krajobrazowo-przyrodnicze. Teren ten cechuje duża mozaikowość zbiorowisk oraz różnorodność roślinności.

Obszar Natura 2000 Ostoja Wielkopolska obejmuje obszar 84,27 km². Charakteryzuje się występowaniem falistych i pagórkowatych terenów na lewym brzegu Warty oraz krajobrazem polodowcowym: fragment ozu, wydmy, rynny, głazy narzutowe, 12 jezior polodowcowych (jedno dystroficzne, pozostałe eutroficzne). Większość obszaru stanowią lasy, choć zlokalizowane są też łąki trzęślicowe i pełnikowe. Ostoję Wielkopolską cechuje duża różnorodność biologiczna. Występuje tu 17 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 20 gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II tej Dyrektywy. Rośnie tam ponad 50 gatunków roślin prawnie chronionych i ok. 180 gatunków znajdujących się na regionalnej czerwonej liście roślin zagrożonych, oraz 1100 gatunków roślin naczyniowych, 200 gatunków mchów, 150 gatunków porostów, 364 gatunki grzybów wyższych.

Obszar Natura 2000 Ostoja Rogalińska obejmuje obszar 217,63 km². Również charakteryzuje się

występowaniem krajobrazu polodowcowego i rzeźbą terenu bardzo zróżnicowaną, oraz 12 jeziorami. Większość obszaru stanowią drzewostany sosnowe z dodatkiem świerku, grabu, lipy, dębu i brzozy. Zlokalizowane są liczne starorzecza, łąki i bagna, lasy łęgowe. Na tym terenie rośnie ponad 1000 dębów o obwodach 2-9,5 m.

Z uwagi na obszary chronione, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać. Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu miały mieć wpływ na ww. tereny chronione. Przeznaczenie obszarów jest w dużej części podtrzymaniem funkcji w obowiązującym dotychczas miejscowym planie.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Do ważnych dokumentów traktujących o ochronie środowiska na szczeblu międzynarodowym należy Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. 2002, poz. 1532) w czasie tzw. Szczytu Ziemi. Art. 1 Konwencji wymienia cele dokumentu, do których należą m.in. ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów. W art. 6 Konwencji wskazano, że strona ratyfikująca: „opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosowuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony”. Art. 14. wskazuje, że każda ze stron ratyfikujących konwencję: „wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, oraz tam, gdzie to jest właściwe, pozwala na udział społeczności w tych procedurach”. Ponadto w 2010 r. zostały przyjęte tzw. cele z Aichi, wśród których wymienia się m.in. zahamowanie utraty siedlisk naturalnych i ograniczenie zanieczyszczeń. Zapisy projektu planu uwzględniają wymagania ochrony środowiska. Do zrównoważonego użytkowania elementów środowiska i ograniczania zanieczyszczeń przyczyniają się zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, a także ustalony sposób zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną. Projekt planu nie wprowadza zabudowy na tereny użytkowane dotychczas na cele leśne, zatem sprzyja on realizacji celu dotyczącego zahamowaniu utraty siedlisk naturalnych.

Innym dokumentem międzynarodowym jest konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz.U. 2003, poz. 17), tzw. konwencja bońska. Jej celem jest ochrona i skuteczne gospodarowanie gatunkami wędrownymi dzikich zwierząt. W art. III ust. 4 wskazano, że państwo powinno podjąć starania w celu:

„a) ochrony i, o ile jest to możliwe i właściwe, odtworzenia tych siedlisk gatunku, które są ważne dla zapobieżenia groźbie jego zagłady;

b) zapobiegania, usuwania, kompensowania lub minimalizowania, w zależności od potrzeb, niekorzystnego oddziaływania lub przeszkód poważnie utrudniających bądź uniemożliwiających wędrowkę gatunków; oraz

c) zapobiegania, zmniejszania lub kontrolowania, w możliwym i właściwym zakresie, czynników stanowiących zagrożenie lub mogących zwiększyć zagrożenie gatunków, włącznie ze ścisłym kontrolowaniem wprowadzania gatunków egzotycznych lub kontrolowaniem bądź eliminowaniem takich gatunków już wprowadzonych”.

Projekt planu, na potrzeby którego sporządza się niniejszą prognozę, położony jest w obszarze zurbanizowanym – dużej wsi podmiejskiej usytuowanej w pobliżu miasta Poznań, zatem nie zagraża

siedliskom. Co więcej, nie przewiduje realizacji przedsięwzięć, które mogłyby mieć niekorzystne oddziaływanie na migracje gatunków, np. elektrowni wiatrowych czy linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia.

Zgodnie z art. 11. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej „Przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska”. W art. 191 tegoż traktatu, określone zostały następujące cele polityki Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska naturalnego:

- zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska,
- ochrony zdrowia ludzkiego,
- ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych,
- promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Zapisy zawarte w projekcie planu uwzględniają powyższe cele. W projekcie planu zawarto m.in. następujący zapis: „dopuszcza się wykorzystanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż 100 kW, przy czym urządzenia wytwarzające energię z wiatru nie mogą mieć większej mocy aniżeli mikroinstalacje, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Przyczyni się on do poprawy jakości środowiska, a przez to ochrony zdrowia ludzkiego. Pozwoli również na racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych.

W celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska projekt planu nakazuje odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej oraz odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w sposób zgodny z przepisami odrębnymi, czyli art. 28 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422 ze zm.): „W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych”. Jak wskazano w § 8 pkt 1 ww. rozporządzenia, poprzez budynki niskie rozumie się budynki o wysokości „do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie”. Z powyższych zapisów wynika, że odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych będzie możliwe z terenów objętych opracowaniem, ponieważ jak dotąd nie mają one przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej ani ogólnospławnej. Ponadto maksymalna wysokość przewidziana na terenach MN i MW to 9,5 m, a w przypadku sytuowania na stoku na terenie 2MN, wysokość od strony przystokowej może wynosić nie więcej niż 10,0 m. Podsumowując, zapisy projektu planu są zgodne z przepisami.

Inne istotne dokumenty związane z ochroną środowiska to m.in. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz.U. 1996, poz. 263), tzw. konwencja berneńska. Jej celem jest „ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw, oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie”. Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz.U. 1978, poz. 24), tzw. konwencja ramsarska, wyznacza cel ochrony i zachowania obszarów wodno-błotnych. Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006, poz. 98), jest „promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu”. Ponadto dokumentami utworzonymi na szczeblu Unii Europejskiej są:

- dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. dyrektywa ptasia,

- dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. dyrektywa siedliskowa.

Ustalenia, które zawarte zostały w wyżej wymienionych dokumentach, mają zastosowanie przy sporządzaniu dokumentów strategicznych na niższych szczeblach, tj. krajowych, regionalnych i lokalnych. Wymienione powyżej cele ochrony środowiska uwzględniono podczas sporządzania projektu planu m.in. poprzez wyznaczenie przeznaczenia terenu. Funkcje nie będą kolidować z walorami przyrodniczymi.

Innymi dokumentami o randze międzynarodowej i wspólnotowej, które formułują cele ochrony środowiska są Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), która nakłada na kraje UE wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych (cel ten realizowany jest w projekcie planu poprzez nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej) oraz Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), która nakłada na kraje UE obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach (cel ten realizowany jest w projekcie planu poprzez ustalenie dla wytwarzania ciepła indywidualnych źródeł energii cieplnej, stosowanie paliw płynnych, gazowych, ciekłych lub stałych, charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, np. gazowych i elektrycznych; dopuszcza się wykorzystanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż 100 kW, przy czym urządzenia wytwarzające energię z wiatru nie mogą mieć większej mocy aniżeli mikroinstalacje, zgodnie z przepisami odrębnymi).

Art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówi, że „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Zgodnie z tym podczas opracowywania dokumentów strategicznych należy brać pod uwagę wymagania dotyczące ochrony środowiska i kryteria zrównoważonego rozwoju. Tak też uczyniono, przygotowując projekt planu.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanowiono w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, który stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, a w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów, czyli II klasa. Jeśli JCWP osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie oceny na poziomie I klasy. Celami środowiskowymi ustalonymi dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), zgodnie z ustawą Prawo wodne, są:

- a) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- b) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- c) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zatem, celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych.

W rozdziale 2.4 zostały określone cele środowiskowe dla JCW znajdujących się na obszarze opracowania. Cele te zostały uwzględnione w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej. Ścieki komunalne odprowadza się do sieci kanalizacji sanitarnej. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i do celów przeciwpożarowych ustala się z sieci wodociągowej. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych realizuje się w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. W celu ograniczenia powierzchni utwardzonych, w projekcie planu ustala się minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Kolejnym dokumentem ustanowionym na szczeblu krajowym jest „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Głównym celem tego dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Realizacja tego

celu w projekcie planu następuje poprzez opisane powyżej zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej oraz możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Również planowanie przestrzenne, a więc uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwiększa udział powierzchni objętej miejscowymi planami w ogólnej powierzchni kraju, co przyczynia się do realizacji omawianego celu ochrony środowiska.

6. Przewidywane oddziaływania na środowisko

6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to „różnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami”.

Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem tereny częściowo zagospodarowane, na których występuje dość zróżnicowana struktura gatunkowa roślin.

Realizacja zapisów zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje dalsze przekształcanie terenu i budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych. Projekt planu dopuszcza również lokalizację m.in. miejsc postojowych oraz dojazdów i dojazdów, a także nowych dróg. Powyższe działania spowodują zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz bioróżnorodność na przedmiotowym terenie. Co więcej, w celu realizacji ustaleń projektu planu konieczna będzie wycinka istniejącej roślinności.

Realizacja nowych inwestycji będzie mieć dość znaczny wpływ na faunę. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Oddziaływanie te powinno jednak zakończyć się wraz z zakończeniem budowy. Zauważyć należy, że obecnie migracja gatunków na obszarze analizy jest utrudniona z uwagi na tereny zabudowane i utwardzone w granicach opracowania i w sąsiedztwie oraz sąsiadującą linię kolejową.

Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu będzie mieć wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Ustalenia projektu planu wprowadzają zmiany w przeznaczeniu terenów, które z otwartych gruntów rolnych i sadów staną się obszarem zabudowanym budynkami mieszkalnymi. Będzie to działanie długotrwałe i doprowadzi do trwałego zniszczenia siedlisk. Prawdopodobna będzie wycinka drzew owocowych. W celu kompensacji zaleca się nowe nasadzenia rodzimych gatunków, ale nie tylko owocowych, która oprócz szeroko pojętego znaczenia przyrodniczego, ma również znaczenie estetyczne. Zabudowa i grodzenie posiadłości będą mieć negatywny wpływ na migrację gatunków na terenie opracowania, ponieważ będą tworzyć barierę terenową.

Zaznaczyć należy jednak, że podobne przeznaczenie terenu jak w projekcie planu, występuje także w obowiązującym dotychczas planie. Tak więc powyższe oddziaływania nastąpiłyby również w przypadku nie uchwalenia nowego miejscowego planu.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Teren jest już częściowo zagospodarowany, a planowane przeznaczenie nie zmienia się znacząco w porównaniu z istniejącym planem.

Podczas robót budowlanych i modernizacyjnych mogą następować takie oddziaływania jak zanieczyszczenia powietrza i niebezpieczeństwo wypadku. Skończą się one wraz z zakończeniem tego etapu prac.

Sąsiadująca z obszarem projektu planu linia elektroenergetyczna nie będzie mieć wpływu na zdrowie ludzi. Teren, na którym podtrzymuje się przeznaczenie terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, znajduje się poza pasem technologicznym linii.

6.3 Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Grunty objęte analizą są częściowo zagospodarowane: zabudowane głównie budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi i wielorodzinnymi. W związku z powyższym gleby uległy już przekształceniom antropogenicznym. Kontynuacja prac budowlanych na tym terenie spowoduje dalsze przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych.

Projekt planu przewiduje w § 15 pkt 1 ochronę udokumentowanego złoża węgla brunatnego Mosina zgodnie z przepisami. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w art. 125 ustala, że „Złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących”. Z kolei ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze określa, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1, „wymagania w zakresie ochrony złóż kopalin (...)”. W art. 95 ust. 1 wskazano, iż „Udokumentowane złoża kopalin (...), w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa”. Informacja o złożu została zamieszczona zarówno na rysunku, jak i w tekście projektu planu.

6.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym analizą nie występują wody powierzchniowe. Ustalenia projektu planu nie powinny spowodować bezpośredniego negatywnego oddziaływania na cieki i zbiorniki wodne poza granicami obszaru projektu planu. Zasadniczo przeznaczenie terenu nie zmieni się w stosunku do ustaleń obowiązującego planu.

Teren objęty opracowaniem jest częściowo zagospodarowany. Powierzchnie zabudowane, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Projekt miejscowego planu zakłada, że zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie z sieci wodociągowej. W zakresie gromadzenia ścieków komunalnych, projekt planu przewiduje odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych będzie następować w sposób zgodny z przepisami odrębnymi.

Przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Zapisy w projekcie planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej mają na celu ochronę środowiska, dzięki wykorzystaniu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Ochronie wód powierzchniowych sprzyjać będzie odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej także przyczyni się do ochrony wód.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Przeobrażenia krajobrazu na obszarze opracowania będą znaczne. Teren jest częściowo zagospodarowany: zabudowany w większości budynkami mieszkalnymi. W sąsiedztwie znajduje się

zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz usługowa, a także grunty orne. W wyniku uchwalenia projektu planu, w jak dotąd niezagospodarowanej części terenu, wybudowane zostaną nowe budynki mieszkalne oraz drogi. Zaznaczyć trzeba, że również nieuchwalenie projektu miejscowego planu skutkować będzie podobną zabudową, z uwagi na podobne przeznaczenie terenu w obowiązującym planie.

Projekt planu dopuszcza realizację budynków dwukondygnacyjnych, w tym z jedną kondygnacją realizowaną w poddaszu, o wysokości maksymalnie do 10 m (w przypadku usytuowania na stoku) i dachu dwuspadowym lub wielospadowym. Obowiązujący plan jedynie dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przewiduje większą wysokość 16 m i pięciu kondygnacji. Dotychczas obowiązujące wartości zostały zmniejszone w projekcie planu w celu zachowania kontynuacji parametrów sąsiedniej zabudowy. Proponowane wysokości nawiązują do parametrów, jakimi charakteryzują się obiekty podlegających ochronie konserwatorskiej.

6.6 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Obecne zagospodarowanie przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Na obszarze planu jest ono spowodowane ogrzewaniem i emisją spalin związaną z ruchem drogowym.

Ulica Szreniawska i ulica Elfów znajdujące się na terenie opracowania, a także ulica Nadrzeczna i ulica Zespołowa, do których przylega obszar objęty opracowaniem, są źródłem spalin związanych z ruchem drogowym. Teren zabudowany charakteryzuje się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza oraz zwiększonym zacięciem niektórych terenów. Na obszarach zurbanizowanych występuje mniejsza wilgotność względna powietrza, co spowodowane jest zanieczyszczeniami powietrza, oraz większa zawartość pary wodnej w atmosferze, na co wpływ ma m.in. wzrost ilości opadów atmosferycznych. Ponadto, tereny zabudowane charakteryzują się mniejszą prędkością wiatru, który nad tymi obszarami przybiera inne formy niż na terenach otwartych.

Ustalenia zawarte w projekcie planu nie przyczynią się do znaczącego pogorszenia stanu klimatu, w tym mikroklimatu. Zapisy projektu planu dotyczą obszaru częściowo zagospodarowanego, na którym panuje mikroklimat typowy dla obszarów wiejskich. Ustalenia projektu planu będą skutkować uzupełnieniem i rozszerzeniem zabudowy. Nie wprowadzają nowego, uciążliwego przeznaczenia obszaru, np. pod zabudowę przemysłową.

W zakresie ochrony powietrza i klimatu, projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Na terenie opracowania mogą być lokalizowane mikroinstalacje. Będzie to sprzyjać realizacji rozwoju zrównoważonego oraz zmniejszaniu się presji na środowisko na skutek wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii pozwoli zmniejszyć zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza z procesów ich energetycznego spalania. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1148 ze zm.) odnawialne źródło energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Na terenie objętym projektem planu mogą być realizowane m.in. instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Zastosowanie tego rodzaju źródła energii nie będzie mieć znaczącego wpływu na środowisko, gdyż nie będzie generować zanieczyszczeń. Kolektory słoneczne można montować na dachach, ścianach budynków lub bezpośrednio na ziemi. Energia pochodząca z promieniowania słonecznego ma najmniej ujemny wpływ na środowisko. Również instalacje wykorzystujące energię cieplną pobieraną ze środowiska naturalnego wytworzoną przez pompy ciepła nie mają znaczącego wpływu na środowisko. Nie generują one zanieczyszczeń w postaci popiołu lub dymu.

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Na omawianym terenie źródłem hałasu jest i będzie ruch samochodowy związany z istniejącym układem komunikacyjnym. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz teren zieleni urządzonej podlegają ochronie akustycznej.

Innym źródłem hałasu jest ponadnormatywny hałas generowany przez samoloty operujące z lotniska wojskowego Krzesiny. W odległości ok. 20 m przebiega linia kolejowa nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn, która z uwagi na bliskość wpływa na klimat akustyczny terenu. Brak jednak informacji dotyczącej pomiarów hałasów dla tej linii. Biorąc pod uwagę niedawną modernizację przedmiotowej linii i jej miejscowy charakter oraz fakt, że linią tą kursują przede wszystkim przewozy osobowe realizowane nowym taborem, hałas nie powinien być znaczny.

W projekcie planu w § 17 ust. 2 zawarto następujący zapis: „w związku z oddziaływaniem lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny oraz sąsiadującą linią kolejową nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn, przy realizacji zabudowy ustala się konieczność zastosowania odpowiednich rozwiązań zapewniających ochronę akustyczną pomieszczeń”. Powyższe ustalenie jest konieczne z uwagi na wniosek Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr DI-IV.7634.898.2017 z dnia 27.09.2017 r., w którym napisano, iż „W podjętym opracowaniu winny zostać uwzględnione następujące zadania o znaczeniu ponad lokalnym, zlokalizowane na ww. terenie lub w jego bliskim sąsiedztwie, m.in. w zakresie:

1. komunikacji:

- linia kolejowa nr 357,
- obszary ograniczonego użytkowania dla lotnisk (oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu generowanego przez samoloty operujące z lotniska Krzesiny) (...). Obszar ograniczonego użytkowania wokół lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny został wymieniony w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego jako obszar z ograniczeniami dla gospodarowania przestrzenią, wynikającymi z natężenia hałasu.

We wniosku Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego nr 4149/17 z dnia 03.10.2017 r. zawarto informację, iż „przedmiotowy teren zlokalizowany jest w III strefie obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Krzesiny, w związku z powyższym wnioskuję o uwzględnienie w ww. planie miejscowym ograniczeń wynikających z zał. Nr 3 do „Rozporządzenia nr 40/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31.12.2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań - Krzesiny” - (Dz. Urz. 2008 woj. wielkopolskiego nr 1, poz. 1)”. W wymienionym wyżej rozporządzeniu brak jest wymienionych ograniczeń dla strefy III, jednakże w kwestii sposobu korzystania z terenów dopuszcza się „lokalizowanie wszelkiej zabudowy pod warunkiem zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej”. Sprecyzowano również wymagania techniczne dotyczące budynków: właściwy klimat akustyczny należy osiągnąć poprzez zastosowanie przegród budowlanych, które będą posiadać odpowiednią izolacyjność akustyczną. Pomieszczeniami o jakich mowa, są budynki realizowane na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Wymienione powyżej organy zostały wymienione w art. 17 pkt 6 lit. b upzp jako właściwe do uzgodnienia planu miejscowego.

Z powyższym związany jest inny zapis w projekcie miejscowego planu: § 17 ust. 2, w którym mowa jest o konieczności zachowania przepisów odrębnych przy realizacji zabudowy i zagospodarowania terenu w sąsiedztwie linii kolejowej nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn. Poprzez przepisy odrębne rozumie się ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2117), która w rozdziale 9 określa przepisy dotyczące sytuowanie budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywanie robót

ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowych.

Podsumowując tę część, przewiduje się, że hałas na terenie opracowania generowany w związku z linią kolejową nr 357 będzie nieznaczny, zatem w związku z eksploatacją ww. linii nie powinno dochodzić do przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarze objętym projektem planu, jednak z uwagi na powyżej opisane wskazania organów opiniujących i uzgadniających projekt planu, koniecznym jest zawarcie w planie zapisów dotyczących stosowania odpowiednich rozwiązań ochrony akustycznej.

W celu zachowania odpowiedniego klimatu akustycznego wewnątrz budynków, obiektów budowlanych nie należy lokalizować bezpośrednio przy drogach oraz torach kolejowych. Pomiedzy budynkami a źródłem hałasu komunikacyjnego należy sytuować ekrany akustyczne lub wały ziemne, oraz realizować pasy zieleni izolacyjnej, stworzone z zieleni wielowarstwowej i wysokiej, w których przeważają gatunki zimozielone. Istniejące zabudowania przy ulicy Szreniawskiej i Zespołowej chronione są przed hałasem przez wysokie, wiekowe drzewa, które tłumią hałas oraz oczyszczają powietrze z zanieczyszczeń. Roboty budowlane generujące hałas należy realizować w ciągu dnia, a nie w godzinach wczesno rannych czy późno popołudniowych.

W celu zapewnienia ochrony przed hałasem, należy stosować rozwiązania techniczne zapewniające właściwe warunki akustyczne w budynkach. Są to m.in.: projektowanie budynków w sposób, który będzie zapewniał izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych i wewnętrznych, oraz montaż okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej. Należy zastosować kształt elewacji i materiał, który będzie charakteryzował się dużą dźwiękochłonnością.

Dla ochrony akustycznej, w projekcie planu – w części dotyczącej szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazie zabudowy - przededagowano dotychczasowe zapisy i zawarto ustalenia:

- 1) w związku z oddziaływaniem lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny oraz sąsiadującą linią kolejową nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn, przy sytuowaniu i realizacji zabudowy ustala się konieczność uwzględnienia zasad akustyki architektonicznej i urbanistycznej, w tym zastosowania odpowiednich rozwiązań zapewniających ochronę akustyczną pomieszczeń;
- 2) przy realizacji zabudowy i zagospodarowania terenu w sąsiedztwie terenu kolejowego ustala się konieczność zachowania przepisów odrębnych.

Sąsiadująca linia elektroenergetyczna nie ma wpływu na klimat akustyczny obszaru opracowania, z uwagi na odległość dzielącą ww. linię i obszar projektu planu Podsumowując, nie przewiduje się, aby planowane przeznaczenie terenu miało mieć znaczący wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego. Przeznaczenie w projekcie planu nawiązuje do istniejącego zagospodarowania i nawiązuje do przeznaczenia w obowiązującym planie.

6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. oraz oddziaływanie ustaleń projektu planu na te zasoby naturalne zostało opisane powyżej.

Na terenie opracowania są zlokalizowane złoża węgla brunatnego Mosina, jednakże nie występuje oddziaływanie na ten komponent środowiska.

6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym projektem planu występują obiekty zabytkowe: dwa budynki mieszkalne – ośmioraki. W projekcie planu w § 8 pkt 1 przewiduje się następujące zapisy, które mają na celu ochronę powyższych obiektów:

- a) nakaz utrzymania historycznego pokrycia dachowego z dachówki ceramicznej,
- b) nakaz zachowania historycznej bryły budynku oraz kształtu dachu,

- c) nakaz zachowania wystroju architektonicznego elewacji wraz z podziałami i kształtem stolarki otworowej,
- d) wszelkie prace budowlane, w tym mające wpływ na zmianę wyglądu zewnętrznego należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi”.

Ponadto projekt planu na obszarach sąsiadujących z terenami, na których usytuowane są obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej, ogranicza wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych do 9,5 m (a w przypadku usytuowania na stoku, wysokość od strony przystokowej nie więcej niż 10,0 m) i II kondygnacji (w tym jednej realizowanej w poddaszu) oraz ustala dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie pochylenia połaci dachowych od 30° do 45° i pokryciu dachówką lub blachodachówką. Powyższe będzie sprzyjać zachowaniu kontynuacji istniejących parametrów zabudowy. Co więcej, zabudowa zgodna z zapisami określonymi w projekcie planu nie będzie dominować w przestrzeni oraz nie będzie „przytłaczać” zabytkowych ośmioraków. Nadmienić należy, że wymienione wcześniej ustalenia projektu planu zastąpią zapisy w obowiązującym planie, które dopuszczają lokalizację budynków mieszkalnych wielorodzinnych o wysokości do 16 m i V kondygnacjach.

W granicach opracowania nie występują dobra kultury współczesnej, zatem realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na ten element środowiska.

Podsumowując, realizacja zapisów projektu planu nie wpłynie negatywnie na dobra materialne. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowaniu ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Obszar objęty projektem planu tworzy całość.

6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Celem ochrony obszarów Natura 2000 jest zachowanie cennych dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy oraz zagrożonych wyginięciem w skali całej Europy, typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 są gatunki i siedliska, dla ochrony których utworzony został dany obszar, wymienione w Standardowym Formularzu Danych z oceną A, B lub C.

Najbliższe obszary Natura 2000 (obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe „Ostoja Wielkopolska” PLH300010 i obszar Natura 2000 – obszary ptasie „Ostoja Rogalińska” PLB300017) oddalone są o ok. 40 m. Od terenu opracowania oddziela je linia kolejowa usytuowana na nasypie, która stanowi antropogeniczną barierę w przestrzeni. Przebiegająca w sąsiedztwie, na terenie obszarów Natura 2000, linia elektroenergetyczna 400 kV również stanowi barierę, która oddziela teren analizy od obszarów chronionych. Powyższe czyni obszar objęty projektem planu spójną zantropogenizowaną całością, stanowiącą przedłużenie zabudowy wsi Wiry i oddzieloną barierami liniowymi od terenów objętych ochroną. Planowane zagospodarowanie terenu jest zgodne z dotychczasowym przeznaczeniem w obowiązującym miejscowym planie oraz częściowo z istniejącym wykorzystaniem terenu. W projekcie planu zawarto zapisy dotyczące dopuszczenia zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło z odnawialnych źródeł energii. Powyższe zapobiegać będzie zanieczyszczeniom powietrza atmosferycznego. Ustalono odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, co sprzyja ochronie wód i gleb.

Podsumowując, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miała mieć negatywny wpływ na obszary Natura 2000. Planowane inwestycje nie będą oddziaływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność i spójność sieci.

Nawiązując do terenów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wirynki”. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ww. ustawy, „Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz

o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych”. Projekt planu zasadniczo podtrzymuje dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu, ponieważ ustala przeznaczenie obszaru głównie na cele mieszkaniowe, komunikacyjne i zieleni. Pismem nr WPN-II.610.61.2018.KŁ z dnia 04.06.2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu uzgodnił projekt przedmiotowego planu. W uzgodnieniu napisał m.in. że: „Biorąc pod uwagę wielkość terenów objętych projektem planu zlokalizowanych w obszarze chronionego krajobrazu, zakres projektu planu oraz jego lokalizację w sąsiedztwie terenów zabudowanych uznano, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie sprzeczna z celem ochrony obszaru chronionego krajobrazu. Ze względu na brak zakazów obowiązujących na Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Wirynki, brak podstaw do niezgodnienia przedmiotowego projektu planu”.

Opisane powyżej oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska mogą występować również w przypadku nie uchwalenia projektu planu zagospodarowania przestrzennego, ponieważ główne zagospodarowanie terenu nie zmieni się.

7. Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu zapewnienia ochrony środowiska przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem, mogącym powstać w związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie planu, zaleca się stosowanie wskazanych poniżej środków zapobiegawczych.

Aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu na powierzchnię ziemi, podczas prowadzenia prac budowlanych należy magazynować odpady, substancje czy materiały w sposób zabezpieczający powierzchnię gleby przed kontaktem z nimi. Wskazane jest także zebranie humusu, czyli wierzchniej warstwy gleby, przed przystąpieniem do prac budowlanych, aby następnie, już po zakończeniu budowy, ziemię tę rozdysponować na terenie wolnym od zabudowy, np. w miejscu przeznaczonym pod powierzchnię biologicznie czynną, co będzie sprzyjać lepszemu rozwojowi roślin.

Uznaje się, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie zagrażać osiągnięciu celów zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Zapisy dotyczące regulacji gospodarki wodno-ściekowej mają na celu ochronę wód. W celu ochrony ilości i jakości wód powierzchniowych i podziemnych w projekcie miejscowego planu ustala się:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,
- ścieki komunalne odprowadzane do sieci kanalizacji sanitarnej,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w sposób zgodny z przepisami odrębnymi.

W celu zapobiegania i ograniczania negatywnych oddziaływań na powietrze, w projekcie planu dopuszcza się pozyskanie ciepła oraz energii elektrycznej poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Proponuje się także promocję i wspieranie ich wykorzystania.

W celu ochrony przed hałasem, podczas budowy budynków należy zastosować rozwiązania techniczne, które będą zabezpieczać nowe obiekty przed uciążliwościami.

W przypadku wycinki drzew zaleca się realizację nasadzeń kompensacyjnych.

Teren objęty projektem planu znajduje się poza obszarem Natura 2000. Przewidywany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

8. Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu

Pierwszym rozwiązaniem alternatywnych do ustaleń zawartych w projekcie planu jest lokalizacja na całym terenie objętym projektem planu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Jednak takie przeznaczenie jest niewskazane z uwagi na fakt, że obszar projektu planu jest terenem wiejskim, znajdującym się na obrzeżach wsi Wiry i na którym zabudowa typowo miejska nie jest wskazana.

Drugim rozwiązaniem alternatywnym jest sytuowanie oprócz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej, także zabudowy usługowej na dużej części terenu. Powyższe przeznaczenie nie jest wskazane z powodów podobnych jak wyżej. Teren opracowania stanowi tereny typowo wiejskie o dużych walorach krajobrazowych, sytuowanych na obrzeżach wsi.

Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest najbardziej uzasadnione, ponieważ planowane funkcje nawiązują do sąsiadującego zagospodarowania terenu. Co więcej, tereny mieszkaniowe jednorodzinne są zaprojektowane w sposób, który nie prowadzi do nadmiernej intensyfikacji zabudowy terenu. Projektowane przeznaczenie nie zmienia się znacząco w porównaniu z dotychczas obowiązującym planem.

W projekcie planu uwzględniono konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. Przyjęte rozwiązania są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komorniki. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko wykonano na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej.

W części pierwszej niniejszego opracowania przedstawiono informacje wstępne dotyczące tworzonego dokumentu, którego realizację podjęto uchwałą XXX/312/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 stycznia 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wiry w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej. Obszar objęty analizą zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części wsi Wiry, przy ulicach: Szreniawskiej, Elfów, Nadrzecznej i Zespołowej. Przedstawiono podstawy formalno-prawne prognozy. Obowiązek jej wykonania wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych. Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest zmiana parametrów zabudowy i ograniczenie jej nadmiernej intensyfikacji. Przedstawiono metodykę pracy oraz wykorzystane materiały: specjalistyczną literaturę, materiały kartograficzne, akty prawne, dokumenty i inne. Zawarto informacje o zawartości dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi uzupełnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu miejscowego przewiduje na obszarze opracowania: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1MW, 2MW), teren zieleni urządzonej (ZP), teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), tereny dróg publicznych klasy dojazdowej (1KDD, 2KDD), tereny dróg wewnętrznych (1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW), teren urządzeń elektroenergetycznych (E) i teren kolejowy (KK). Ponadto projekt określa m.in.: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w

tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania na poszczególnych terenach, granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, szczegółowe zasady i warunki scalenia i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, ustalenia dotyczące zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną oraz terenów komunikacyjnych. Projekt planu powiązany jest z Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020, Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 i podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W dalszej części tego rozdziału zawarto propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektu planu. Zamieszczono także informację, że ustalenia projektowanego dokumentu nie będą mieć transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W rozdziale drugim niniejszej prognozy scharakteryzowano obszar opracowania pod kątem położenia, użytkowania i zagospodarowania analizowanego terenu. Teren analizy położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim, gminie Komorniki, w miejscowości Wiry. Teren objęty projektem planu jest częściowo zagospodarowany. W sąsiedztwie znajduje się zabudowa usługowa oświaty i mieszkaniowa jednorodzinna. Omówiono rzeźbę terenu, budowę geologiczną oraz warunki glebowe, hydrograficzne. Teren znajduje się na granicy mezoregionów Pojezierze Poznańskie oraz Poznański Przełom Warty. Obszar opracowania leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: glinach zwałowych, ich zwietrzelinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych pochodzących z epoki plejstocenu. Znajdują się tam piaski i skały lite silnie uszczelnione oraz gliny i pyły o odpowiednio średniej i słabej przepuszczalności gruntów. Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar analizy stanowią sady (S-RIVa), grunty orne (RIVa, RIVb i RV), tereny mieszkaniowe (B), grunty rolne zabudowane (Br-RIVa, Br-RIVb, Br-RV), drogi (dr) i nieużytki (N). Obszar usytuowany jest w granicach udokumentowanego złoża węgla brunatnego Mosina, które jest złożem rozpoznanym wstępnie. Na terenie objętym projektem planu nie znajdują się obszary górnicze ani tereny górnicze. W odległości ok. 90 m na północny wschód przepływa ciek o nazwie Wirynka. Na wschód od obszaru, oddalona o ok. 2,7 km, przepływa rzeka Warta. Teren należy do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych nr 244 i Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60. Obszar jest usytuowany w rejonie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna. W rozdziale tym opisano także klimat lokalny, jakość powietrza atmosferycznego, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz faunę i florę. Teren charakteryzuje się bardzo dużą liczbą dni w roku z bardzo ciepłą, pochmurną, ale bez opadu, pogodą. Źródłami hałasu na obszarze objętym opracowaniem są: komunikacja drogowa, linia kolejowa nr 357 relacji Poznań – Wolsztyn i ponadnormatywny hałas generowany przez samoloty operujące z lotniska wojskowego Krzesiny. Obszar analizowany stanowią tereny częściowo zurbanizowane. Znajduje się tam zabudowa mieszkaniowa i usługowo-handlowa. Na obszarze opracowania występują duże deniwelacje terenu. Na obszarze objętym projektem planu znajdują się zabytki ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków: dwa domy mieszkalne – ośmioraki. W granicach terenu objętego projektem planu znajdują się ujęte w ewidencji zabytków stanowiska archeologiczne nr 103 i 150 na obszarze AZP 54-27. Na terenie objętym projektem planu znajduje się zieleń uporządkowana w postaci trawników i ogrodów. Sporą część terenu stanowią grunty orne i sady. Przy ulicy Szreniawskiej znajduje się aleja starych drzew. Różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest dość zróżnicowana. Poruszono również problematykę potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu. Teren objęty opracowaniem będzie podlegał obowiązującemu miejscowemu planowi zagospodarowania

przestrzennego części wsi Wiry w obszarze terenów zainwestowanych, uchwalonemu uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XIX/126/2004 z dnia 29 marca 2004 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2004 r., poz. 2070).

Rozdział trzeci dotyczy stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

W rozdziale czwartym zidentyfikowano problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu: zły stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych nr 224, teren objęty jest ochroną akustyczną. Na analizowanym terenie występują obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Obszar jest położony w otulinie Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz częściowo w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Wiryńki”.

W rozdziale piątym omówiono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a także sposób, w jaki zostały one uwzględnione w czasie tworzenia dokumentu. Wymienia się cele ochrony środowiska zawarte m.in. w traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska, ochrona zdrowia ludzkiego, ostrożne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych) czy dokumentach krajowych takich jak „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (co najmniej dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych) i „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska). Cele zostały uwzględnione m.in. poprzez zapisy dotyczące zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej oraz konieczności zachowania określonej powierzchni biologicznie czynnej.

W rozdziale szóstym przedstawiono przewidywane oddziaływanie i wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, faunę i florę, ludzi, gleby i powierzchnię ziemi, wody, krajobraz, powietrze atmosferyczne i klimat lokalny, klimat akustyczny, zasoby naturalne, dobra materialne oraz na obszary Natura 2000. Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu będzie mieć wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Teren jest częściowo zabudowany, w związku z czym gleby uległy już przekształceniom antropogenicznym. Prace budowlane na tym terenie spowodują dalsze przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. Ustalenia projektu planu nie spowodują bezpośredniego negatywnego oddziaływania na cieki i zbiorniki wodne poza granicami obszaru projektu planu. Powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Zapisy w projekcie planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej mają na celu ochronę środowiska, dzięki wykorzystaniu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przeobrażenia krajobrazu na obszarze opracowania będą dość znaczne: na dotychczas niezabudowanych terenach powstaną nowe budynki. Obecne zagospodarowanie wpływa na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. Na obszarze planu jest ono spowodowane ogrzewaniem i emisją spalin związaną z ruchem drogowym. Teren zabudowany charakteryzuje się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza oraz zwiększonym zacienieniem niektórych terenów. Ustalenia zawarte w projekcie planu nie będą znacząco oddziaływać na

klimat, w tym mikroklimat. Zapisy projektu planu dotyczą obszaru częściowo zagospodarowanego, na którym panuje mikroklimat typowy dla obszarów wiejskich. W zakresie ochrony powietrza i klimatu, projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Nie przewiduje się nowych oddziaływań na zasoby naturalne. Na obszarze objętym projektem planu występują obiekty zabytkowe: dwa budynki mieszkalne – ośmioraki. Projekt planu przewiduje odpowiednie zapisy mające na celu ich ochronę. Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie mieć negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, ponieważ obszary te znajdują się w dużym oddaleniu od granic terenu objętego projektem planu. Planowane inwestycje nie będą oddziaływać na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta objęte ochroną na obszarze Natura 2000, a zatem nie wpłyną na pogorszenie ich stanu.

Rozdział siódmy prezentuje rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi, zaleca się, aby w czasie prowadzenia prac budowlanych magazynować odpady, substancje czy materiały w sposób zabezpieczający powierzchnię gleby przed kontaktem z nimi oraz zebrać humus. Zapisy projektu planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej mają na celu ochronę wód. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na powietrze, zaproponowano promocję i wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Ponadto, teren objęty projektem planu znajduje się poza obszarem Natura 2000, a przewidywany sposób zagospodarowania terenu nie będzie wpływał na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

W rozdziale ósmym przedstawiono dwa rozwiązania alternatywne: lokalizację na całym terenie objętym projektem planu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz sytuowanie oprócz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej, także zabudowy usługowej na dużej części terenu. Jednak przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest najbardziej uzasadnione. Tereny mieszkaniowe jednorodzinne są zaprojektowane w sposób, który nie prowadzi do nadmiernej intensyfikacji zabudowy terenu. Projektowane przeznaczenie nie zmienia się znacząco w porównaniu z dotychczas obowiązującym planem.

Podsumowując, projekt planu spełnia wymagania ochrony środowiska, zmierzające do zachowania najważniejszych walorów przyrodniczych i kulturowych omawianego obszaru.

**Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Wiry
w rejonie ulic: Szreniawskiej i Zespołowej**

Oświadczenie autora

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2
ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa
w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz.1405 ze zm.).
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.